

De minister van LNV
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Bilthoven, 20 januari 2024

Ons kenmerk: 01.001/JHK
Uw kenmerk: DGNV / 28040156
Onderwerp: Voorstel categorisering visserijvrije zones bij kunstwerken die zijn voorzien van een vismigratievoorziening

Geachte heer Adema,

Wij willen u bedanken voor de mogelijkheid om te komen met een onderbouwd voorstel inzake visserijvrije zones nabij vismigratievoorzieningen. Met de waterbeheerders is op ambtelijk niveau een uitgebreid proces doorlopen om wederzijds begrip te krijgen voor elkaars standpunten en om te komen tot een categorisering van visserijvrije zones bij vismigratievoorzieningen. Dit heeft geleid tot het gezamenlijke voorstel zoals vermeld in onze brief van 14 april 2023. Het voorstel is om te komen tot drie groottes van visserijvrije zones, namelijk 50 meter, 100 meter en 250 meter, gerekend vanaf het kunstwerk dat is voorzien van een vismigratievoorziening. Met de voorgestelde visserijvrije zones bij de Afsluitdijk, het Haringvliet en in de grote rivieren zijn wij het eens, deze zijn daarom verder niet meegenomen in deze brief. De voorgestelde categorisering van visserijvrijezones nabij vismigratievoorzieningen zou met name uitgaan van breedte van het water waar de vismigratievoorziening is gelegen.

In uw brief van 14 juli 2023 geeft u aan akkoord te zijn met deze hoofdlijn en verzoekt u om een juridische afbakening van de categorieën. Op 1 december 2023 hebben wij naar uw ministerie een voorstel verzonden voor een afbakening van visserijvrije zones. Daarna hebben wij van het ministerie het verzoek gekregen voor een nadere duiding van de verschillende categorieën visserijvrije zones. De indeling en de nadere duiding treft u hierbij aan. Uitgangspunten en onderbouwing hierbij zijn:

1. Uw brief van 9 juni 2022, waarin de randvoorwaarden voor de categorisering van visserijvrije zones vermeld staan.
2. De biologische aspecten van vis en vismigratie. Uit een literatuurstudie en een expertsessie is het advies gekomen om de visserijvrije zone aan te laten sluiten bij de zone waarin de vissen zich ophopen voor een obstakel. De grootte van de ophopingszone is volgens de experts zo'n twee keer de turbulente zone onder een stuw. Waarbij deze turbulente zone globaal net zo lang is als de breedte van het water. De literatuurstudie en het advies uit de expertsessie treft u bijgaand aan.
Voor waterbeheerders was het problematisch om kleinere zones dan 50 meter in te stellen. Daarom is overeen gekomen dat de minimale visserijvrije zone 50 meter groot moet zijn.
3. Voor de indeling in categorieën werd door de waterbeheerders aangegeven dat eigenlijk ook het vismigratiebelang zou moeten worden meegenomen. Specifiek gaven ze aan dat de aanwezigheid van beroepsmatige visserij aanleiding moet zijn voor een grotere visserijvrije zone. Ook tijdens de expertsessie is aangegeven dat het vissen met netten een veel groter effect heeft dan het vissen met de hengel.
Uit een globale landelijke inventarisatie van de beroepsvisserij in Nederland blijkt dat beroepsvisserij voornamelijk in laag Nederland en in de Rijkswateren plaats vindt. De visserijvrije zone zou in deze wateren groter moeten zijn. Afgesproken is dat dit dan één categorie groter zal zijn.

4. Een tweede punt die gekoppeld is aan het vismigratiebelang is de grootte van het te bereiken achterland. Een gebied met veel water en veel verschillend habitat is belangrijk voor (veel) vissen en een ongestoorde vismigratie is dan belangrijk voor de bereikbaarheid van deze gebieden. De grootte van het achterland heeft ook direct effect op de grootte van afwaterende water en daarmee op de breedte van het water. In laag Nederland vormen de boezemwateren het hoofdwatersysteem voor de waterschappen. Daarmee zijn dit ook de belangrijkste wateren waarlangs vissen migreren. Deze boezemwateren zijn aan de ene kant aangetakt aan de polderwateren en aan de andere kant aan Rijkswateren of het zoute water. Omdat er in veel boezemwateren beroepsmatige visserij plaatsvindt, leidt dit tot de voorgestelde (grotere) zones bij kunstwerken met vismigratievoorzieningen op de overgang van boezem naar Rijkswateren.

Uitgaande van deze vier uitgangspunten en de overleggen met de waterbeheerders stellen wij de volgende categorisering voor, van de verschillende visserijvrije zones bij kunstwerken die zijn voorzien van een vismigratievoorziening:

Kunstwerken met een vismigratievoorziening	Een visserijvrije zone van
Tussen Rijkswater en Rijkswater (zoet en zout)	250 meter
Tussen Rijkswater en boezemwater	250 meter
Tussen Rijkswater en overig water	100 meter
Tussen zout water en boezemwater	250 meter
Tussen zout water en overig water	100 meter
Tussen boezemwater en overig water (ook andere boezem)	100 meter
Overig	50 meter
Uitzonderingen, in specifieke wateren met een groot belang voor vismigratie, (benoemen en onderbouwen)	100 meter

Door de Unie van Waterschappen is een uitvraag gedaan aan alle waterschappen, met de vraag om welke boezems het betreft en de mogelijke uitzonderingswateren. In de bijlage treft u de betreffende boezemwateren en de lijst met uitzonderingen aan.

Deze categorisering is op ambtelijk niveau besproken met de Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat. Door de Unie van Waterschappen is er ambtelijk gesondeerd bij de waterschappen en op bestuurlijk niveau. In grote lijn kan men zich vinden in bovenstaande indeling. Met Rijkswaterstaat is deze instemming er (nog) niet, omdat er vraagtekens zijn over de categorie 'Rijkswater naar overig water'.

Tot slot hebben wij met de beroepsvisserijsector gesproken over een mogelijke afstemming van deze categorisering. Helaas is deze afstemming niet gelukt. Zij stelden voor om gezamenlijk in te zetten op zones op basis van zonering in tijd en vistuigen en op andere zones bij Haringvliet en Afsluitdijk. Gezien onze vergaande overeenstemming met de waterbeheerders en de randvoorwaarden in uw brief van 9 juni 2020 was dit voor ons niet mogelijk. Maar als bovenstaand voorstel wordt overgenomen en ingevoerd, dan zal op veel plekken de grootte van visserijvrije zones voor zowel sportvisserij als beroepsvisserij kleiner zijn dan in het oorspronkelijke voorstel (250 meter visserijvrije zone op elke locatie). Op die locaties profiteren zij ook van dit voorstel.

Wij denken met bovenstaand voorstel een voldoende bescherming van trekvisserij te realiseren, waarbij tevens rekening is gehouden met de belangen van waterbeheerders en de visrechtenhouders. Graag blijven wij in nauw contact met uw ministerie om de juridische uitwerking volledig te maken.

Met vriendelijke groet,

 Sportvisserij Nederland

Bijlage: Lijst met betreffende boezems en uitzonderingen (behorende bij bovenstaande tabel)

Bijlage: Behorende bij brief Sportvisserij Nederland betreffende Visserijvrije zones (kenmerk 01.001/JHK)
 19 januari 2024
 Aangeleverd door Unie van Waterschappen (Mark van Kruiningen)

Boezems
Boezem Alblasserwaard
Amstelland boezem Stadsboezem van Amsterdam Vechtboezem 's-Gravelandsevaart boezem
Friese boezem
Rijnlands boezem
Schermerboezem VRNK boezem Amstelmeerboezem Waterlandse boezem
Ringvaart systeem Rotte systeem Vaart Bleiswijk systeem
De Leidsche Rijn, de Oude Rijn, de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en het Merwedekanaal
Boezemkanalen Oldambt (Termunterzijldiep) Boezemkanalen Duurswold (Afwateringskanaal van Duurswold) Eemskanaalboezem (Eemskanaal) Dollardboezem (Westerwoldsche Aa)
Boezem Noordwest Overijssel
Electraboezem Bergboezem Lauwersmeer Fivelingoboezem

Uitzonderingen (100m)
Linge
Tjonger
Vallei Kanaal en de Eem
Kromme Rijn
Niers, Lingsforterbeek, Swalm, Roer, Vlootbeek, Geleenbeek, Roer, Geul inclusief alle zijbeken, Jeker, Neerbeek, Tungalroysebeek en Grootte molenbeek.
De Bult (Westerwoldse Aa) en de stuw Veelerveen (B.L. Tijdenskanaal) Voor de Drentsche Aa geldt een visserijvrije zone van de instroom Noord-Willemskanaal tot de snelweg A28 (ca. 300 m).
Het Vollenhover- en Kadoelermeer
Mark en Vliet.
De Essche stroom en Beneden-dommel
Reest en Vecht
Drentse hoofdvaart en de Hoogetveense vaart